

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЗИЧНА ЕТНОПЕДАГОГІКА**

Освітня програма
«Інструментально-виконавське мистецтво»

за першим (бакалаврським) рівнем

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музична етнопедагогіка
Викладач	Казимирів Христина Тарасівна кандидат мистецтвознавства, доцент
Контактний телефон викладача	+38097 64 353 64
E-mail викладача	kazymyryv@gmail.com
Формат дисципліни	Очна форма, заочна форма.
Обсяг дисципліни	3 кредити – 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	4 академічні години
2. Анотація до курсу	
<p>Музична етнопедагогіка є важливою частиною народної педагогіки. Цей освітній компонент висвітлює теорію і практику виникнення та використання музичної етнопедагогіки українського народу з урахуванням історичних передумов у формуванні її методологічних аспектів. Розкривається предмет і принципи методики української музичної етнопедагогіки в її історичному, етнокультурному, етногенетичному контекстах. Вона розглядається як система знань про музичне мистецтво української нації. Методичний аспект музичної етнопедагогіки, її сутність і функціональне спрямування обґрунтовані на основі виховного ідеалу українців, що протягом віків формується під впливом низки музичних творів, чинників народної педагогіки та народознавства.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Музична етнопедагогіка» є забезпечення усвідомлення студентами виховного потенціалу народних традицій і звичаєвих норм та правил людського співжиття; фольклору з педагогічним змістом і спрямуванням; народного досвіду родинного виховання і формування суспільноціннісних якостей особистості засобами народної символіки, образотворчого, музичного мистецтва, українського фольклору.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувати у студентів системи знань про музичну етнопедагогіку; - напрацювати навички методологічного та теоретичного аналізу музичної фольклорної спадщини на предмет педагогічних зразків; - вивчити звичаї, традиції, зразки народного мистецтва, що ілюструють саме елементи етнопедагогіки; - показати можливості застосування народних методів виховання і навчання; - обґрунтувати необхідність використання багатовікового морально-педагогічного досвіду народу в сучасній науковій теорії та практиці виховання. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення дисципліни «Філософія мистецтва» у студентів мають бути сформовані такі компетентності:</p> <p>ЗК1 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК2 Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ФК3 Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>ФК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.</p> <p>ФК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.</p>	

ФК13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Програмні результати навчання:

ПРН5 Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН6 Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

ПРН8 Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН13 Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

ПРН15 Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20 академічних годин
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10 академічних годин
самостійна робота	60 академічних годин

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	Середня освіта (музичне мистецтво)	3	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

Змістовий модуль 1. Етнопедагогіка – сукупне педагогічне знання і виховний досвід народу

Тема 1. Загальні основи етнопедагогіки.	лекція самостійна робота		2 5	4	1 тиждень
Тема 2. Педагогічні погляди українського народу на становлення та розвиток особистості. Виховний ідеал української народної педагогіки.	лекція самостійна робота		2 5	4	2 тиждень
Тема 3. Народно-побутові засоби навчання та виховання. Рідна мова як основа народної педагогіки.	лекція практичне самостійна робота		2 3 5	4	3-5 тиждень
Тема 4. Педагогічний досвід українців у спадщині Г. Сковороди.	лекція самостійна робота		2 5	4	6 тиждень
Тема 5. Розумове виховання в українській етнопедагогіці.	практичне самостійна		2	4	7 тиждень

	робота		5		
Тема 6. Розвиток естетичних смаків засобами народної педагогіки. Природа як засіб естетичного впливу.	лекція		2	4	8 тиждень
	самостійна робота		5		
Контрольна робота	практичне		2	15	9 тиждень
Змістовий модуль 2. Моральне, сімейне виховання та традиційна соціалізація молоді					
Тема 1. Формування моральних засад характеру в українській етнопедагогіці.	лекція		2	4	10 тиждень
	самостійна робота		5		
Тема 2. Етнорелігійні традиції українського народу як виховний засіб.	практичне		2	3	11 тиждень
	самостійна робота		5		
Тема 3. Сім'я як основний педагогічний осередок.	лекція		2	3	12 тиждень
	самостійна робота		5		
Тема 4. Роль батьків у вихованні. Образ матері як одвічної покровительки дітей.	лекція		2	3	13 тиждень
	самостійна робота		5		
Тема 5. Українське народне дитинознавство. Українська народна дидактика.	лекція		2	4	13 тиждень
	самостійна робота		5		
Тема 6. Особливості української національної школи. Вимоги до вчителя-вихователя в народній педагогіці українців.	лекція		2	4	14 тиждень
	практичне		2		
	самостійна робота		5		
Контрольна робота	практичне заняття		2	15	15 тиждень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>(А «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на заліку, опрацював рекомендовану літературу.</p> <p>(В «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював більшість рекомендованої літератури.</p> <p>(С «Зараховано») отримує студент, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.</p> <p>(D «Зараховано») отримує студент, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював половину рекомендованої літератури.</p> <p>(Е «Зараховано») отримує студент, який виконав третину видів</p>
-----------------------------------	--

	<p>самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював третину рекомендованої літератури. (FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує студент, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на заліку, опрацював малу кількість рекомендованої літератури. (F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує студент, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на заліку, не опрацював рекомендованої літератури.</p> <p>За теоретичний курс студенти можуть одержати максимально 75 балів, за залік – 25 балів.</p>
Вимоги до письмової контрольної роботи	<p>На письмові контрольні роботи виносяться питання, опрацьовані на лекціях та самостійно. Дана форма контролю дозволяє оцінити якість засвоєння студентами теоретичного матеріалу. Контрольні роботи виконуються у формі тестів та письмових теоретичних питань. Такі роботи виконуються згідно графіку навчального процесу. Контрольна робота оцінюється від 1 до 10 балів.</p>
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться у різних формах – опитування, дискусія, обговорення, творчі завдання тощо.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача всіх проміжних етапів контролю.

7. Політика курсу

Курс є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці і вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми щодо оцінювання, результатів навчання, тощо є чинними при вивченні дисципліни.

Політика курсу спрямована на набуття студентами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

[Кодекс академічної доброчесності](#) є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу.

Відвідування занять Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекційні та практичні заняття курсу.

Рекомендована література до курсу

1. Авер'янова Н. Українознавчі основи виховання особистості // Рідна школа. – 2000. – №10.
2. Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підруч. для пед. вузів. – К., 2006.
3. Болбас В. С. О понятиях и терминах этнопедагогика // Педагогика. – 2001. – №1.
4. Ващенко Г. Виховний ідеал. – Полтава: Ред. газ. «Полтавський вісник», 1994.

5. Волков Г. Н. Этнопедагогика: Учеб. для студ. сред. и высш. пед. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 1999.
6. Волкова Н. П. Історія українського шкільництва та педагогіки: навч. посіб. / Н. П. Волкова, А. Д. Шевченко. – Дн-ськ, 2003.
7. Гендерна педагогіка: Хрестоматія. Для студентів вузів / За ред. В. Гайденко; пер. з англ. В. Гайденко, А. Передборська. – Суми, 2006.
8. Дроб'язко П. І. Українська національна школа: витоки і сучасність. – К., 1997.
9. Етнографія України: Навч. посібн. / За ред. С. А. Макарчука. – Львів, 1994.
10. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія / Уклад.: О. О. Любар; за ред. В. Г. Кременя. – К.: Знання, 2005.
11. Концепція національного виховання // Рідна школа. – 1995. – №6.
12. Культура і побут населення України: навч. посіб. / В. І. Артюх, В. Горленко. – К., 1993.
13. Любар О. В. Історія української школи і педагогіки: Навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко. – К., 2006.
14. Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина ХІХ – ХХ ст.): хрестоматія. – К., 2003.
15. Мартинюк І. В. Національне виховання: теорія і методологія: метод. посібник. – К., 1995.
16. Мосіяшенко В. А. Історія педагогіки України в особах: навч. посіб. – Суми, 2005.
17. Мосіяшенко В. А. Українська етнопедагогіка: навч. посіб. – Суми, 2005.
18. Народна педагогіка: світовий досвід / уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К., 2003.
19. Руденко Ю. Д. Основи сучасного українського виховання. – К., 2003.
20. Руденко Ю. Д. Українська козацька педагогіка: витоки, духовні цінності, сучасність: навч. посіб. для вузів. – К., 2007.
21. Скворода Г. С. Соч.: В 2 т. – Т. 1. – М., 1973.
22. Стельмахович М. Г. Народна педагогіка. – К., 1985.
23. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка: Навчально-методичний посібник. – К., 1997.
24. Струманський В. Структурний зміст виховного середовища української етнопедагогіки // Рідна школа. – 2000. – №4.
25. Ступак Ю. П. Виховне значення українського фольклору. – К., 1960.
26. Супруненко В. П. Ми – українці. Енциклопедія українознавства: у 2-х кн. – Дн-ськ, 1999. – Кн. 1.
27. Сухомлинський В. О. Твори: У 5 т. – К., 1977.

28. Сявавко Є. Українська етнопедагогіка в її історичному розвитку. – К., 1974.
29. Традиції української етнопедагогіки й їх використання в навчально-виховній роботі в школі. – К., 1993.
30. Українське народознавство: навч. посібник / за ред. С. Павлюка, Г. Горинь, Ф. Кирчіка. - Львів, 1994.
31. Усатенко Т. П. Українська національна школа: минуле і майбутнє. – К., 2003.
32. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори: У 2 т. – К., 1982–1983.
33. Філіпчук Г. Українська етнокультурна в змісті національної загальної та педагогічної освіти. – Чернівці, 1996.
34. Формування творчої особистості засобами етнопедагогіки: Метод рекомендації. – К., 1995.
35. Франко І. Педагогічні статті і висловлювання. – К., 1960.